

उपासनार्थं भगवत्यारोपितं रूपद्वयमपवदति अमुनी इति न गृह्णन्ति वस्तुतो नाङ्गीकुर्वन्ति यतो माया सृष्टे ॥ ३५ ॥ यद्रूपगुणकर्मक इति यदुक्तं भगवता
ब्रह्माणं प्रति तत्पञ्चयितुं ब्रह्मादिरूपाणितत्कर्माणि चाह स इत्यादिना इत्थं भावेनेत्यतः प्राक्तनेन यथेन स भगवान् ब्रह्मरूपधृक् सन्वाच्यवाचकतया वा
चकतया नामानिवाच्यतया रूपाणिक्रियाश्रयत्वे सृजतीत्यर्थः मायया सकर्मासव्यापारः सन् वस्तुतस्तत्कर्मकः ॥ ३६ ॥ एतत्पञ्चयतिप्रजापती
नितिसार्धैश्चतुर्भिः द्वितीयां तानां धत्त इत्यनेनान्वयः तत्र प्रजापत्यादीनि नामानितत्तद्वाच्यानिरूपाणितत्तत्कर्माणि च ज्ञेयानि पृथक् तत्तद्वांतरभेदेन
॥ ३७ ॥ ३८ ॥ गिरीनित्यस्यानंतरं नृपेति संबोधनम् ॥ ३९ ॥ द्विविधाः स्थावरजंगमरूपेण चतुर्विधाः जरायुजांडजस्वेदजोद्भिज्जरूपेण जलस्थलन

अमुनी भगवद्रूपे मया ते अनुवर्णिते ॥ उभे अपि न गृह्णन्ति माया सृष्टे विपश्चितः ॥ ३५ ॥ सवाच्यवाचकतया
भगवान् ब्रह्मरूपधृक् ॥ नामरूपक्रियाश्रयत्वे सकर्माकर्मकः परः ॥ ३६ ॥ प्रजापतीन्मनून्देवान् ऋषीन्पितृगणान्पृ
थक् ॥ सिद्धचारुगंधर्वान्विद्याधासुरगुह्यकान् ॥ ३७ ॥ किन्नराप्सरसो नागान्सर्पान्किंपुरुषोरगान् ॥ मा
तृरक्षः पिशाचांश्चप्रेतभूतविनायकान् ॥ ३८ ॥ कूष्माण्डोन्मादवेताला न्यातुधानान्ग्रहानपि ॥ खगान्मृगान्प
शून्वृक्षान्गिरीन्नृपसरीस्तृपान् ॥ ३९ ॥ द्विविधाश्चतुर्विधा येऽन्ये जलस्थलनभौकसः ॥ कुशलाकुशलामिश्राः
कर्मणां गतयस्त्रिधाः ॥ ४० ॥ सत्त्वं रजस्तम इति तिस्रः सुरनृनारकाः ॥ तत्राप्येकैकशो राजन्भिद्यन्ते गतयस्त्रि
धा ॥ यदैकैकतरोऽन्याभ्यां स्वभाव उपहन्यते ॥ ४१ ॥ स एवेदं जगद्वाता भगवान् धर्मरूपधृक् ॥ पुष्पातिस्थाप
यन् विश्वं तिर्यङ्मुरसुरात्मभिः ॥ ४२ ॥ ततः कालाग्निरुद्रात्मा यत्सृष्टमिदमात्मनः ॥ सन्नियच्छतिकालेन घना
नीकमिवानिलः ॥ ४३ ॥

भांसि ओकांसि येषां तानपि धत्त इति पूर्वेणान्वयः यच्च राज्ञापृष्टं यावत्त्यः कर्मगतयो यादृशी द्विजसत्तमे
तितस्यापि प्रसंगादनेनैवोत्तरमाह कुशला उत्तमाः अकुशलानीचाः मिश्रा इति पदांतरम् मिश्राः मध्यमाः कर्मणां पुण्यपापमिश्राणां गतयः फला
नि ॥ ४० ॥ सत्त्वादिभेदेन कर्मगतिवैचित्र्यं प्रपञ्चयति सत्त्वमितिसाद्धेन सत्त्वादयस्त्रिस्रो गतयः सुरादिशब्दाः कृष्यादीनामुपलक्षणार्थाः अन्याभ्या
गुणाभ्यां स्वभावो गुणः उपहन्यते अनुविध्यते ॥ ४१ ॥ ब्रह्मरूपेण स्रष्टृत्वमुक्त्वा विष्णुरूपेण पालकत्वमाह स एव भगवान् तिर्यगाद्यवतारैरिदं विश्वं स्था
पयन् पालयन् धर्मरूपेण पुष्पातिभोगैः संवर्धयति ॥ ४२ ॥ रुद्ररूपेण संहर्तृत्वमाह तत इति आत्मनः सकाशाद्यदिदं सृष्टं तत्संनियच्छति संहरति ॥ ४३ ॥